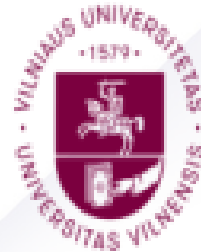

CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

КАФЕДРА
ПРОЦЕСУАЛЬНОГО
ПРАВА

ZENTRUM FÜR
OSTEUROPÄISCHES RE
(ZOR)

ЮРИДИЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ
Львівський університет

Кафедра
конституційного
права України
ІНСТІТУТ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

ПРАВО-JUSTICE

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

VII Міжнародна науково-практична конференція

УДК 342(477)(082)

М 34

Редакційна колегія:

Щербанюк Оксана Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (голова);

Слінько Тетяна Миколаївна, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (27 жовтня 2023р., Чернівці)/ редкол.:

О.В. Щербанюк та ін. - Чернівці: 2023. - 666 с.

До збірника увійшли матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні» (Чернівці, 27 жовтня 2023 р.)

Редколегія не несе відповідальності за науковий зміст і виклад матеріалів, що були подані у рукописах.

ЗМІСТ

Вітальне слово керівника Секретаріату Конституційного Суду України.....	14
--	-----------

СЕКЦІЯ 1. РЕФОРМА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ ЯК УМОВА ЧЛЕНСТВА УКРАЇНИ В ЄС

Albanesi Enrico. The reform of the Constitutional Court of Ukraine. Why sovereignty is not an issue.....	16
Банар О.В. Конституціоналізм в екстремальних умовах: влада, суспільство і демократія.....	22
Берченко Г.В. Подолання позицій судової влади шляхом внесення змін до конституції.....	27
Бесчастний В.М. Окремі питання запровадження процедури конкурсного відбору суддів Конституційного Суду України як ключової умови вступу України до Європейського Союзу.....	32
Seyhun Qaracayev. Due legal process as subject of the constitutional control...38	38
Ігнатенко В.М., Дахова І.І. Припинення повноважень судді Конституційного Суду України: проблеми нормативної регламентації та правозастосування.....	42
Петришин О.В. Проблеми конституціоналізації судової влади та судової реформи.....	47
Торончук І.Ж., Драгіч В. Виникнення та розвиток інституту конституційного контролю в Румунії.....	53
Сінькевич О.В. Призначення суддів Конституційного Суду України: гендерна складова.....	57
Himmelreich A. Die aktuelle Reform der Verfassungsgerichtsbarkeit in der Ukraine als Voraussetzung für den EU-BeitrittM.....	61
Шевчук С.В. Конституційні критерії обмеження прав і свобод як основа функціонування інституту конституційної скарги.....	80

Щербанюк О.В. Форми юридичних наслідків визнання неконституційним акту за конституційними скаргами конституційними судами.....	86
--	-----------

СЕКЦІЯ 2. РЕФОРМА СИСТЕМИ СУДОУСТРОЮ ТА ОРГАНІВ СУДДІВСЬКОГО ВРЯДУВАННЯ

Біленчук П.Д., Кравчук О.О. Конституційні засади модернізації судової влади України.....	95
Боровська А.О. Правовий статус Етичної Ради: проблеми правового регулювання.....	98
Ванджурак Р.В. Постправда як виклик судовій системі в добу інформаційного суспільства.....	103
Гацелюк В.О. Шляхи вдосконалення правового регулювання повноважень пленарного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в межах процедур кваліфікаційного оцінювання суддів.....	107
Гермак К.О. Дисциплінарна відповідальності суддів: аналіз судової практики.....	114
Задорожний Ю.А., Задорожня Г.В. Суддя обмежений, але не затиснутий законом.....	118
Калужна О. Про створення Науково-дослідного центру незалежних судових експертиз.....	123
Коваленко І.І. Використання поліграфа у процедурі добору суддів: перспективи запровадження в Україні.....	132
Ковбас І.В., Крайній П.І. Громадська рада доброчесності: між сьогоднішніми змінами та майбутньою роллю в судовій системі України.....	138
Коломоєць Т.О. Довічний фінансовий моніторинг голови та суддів Конституційного Суду України, Верховного Суду, вищих спеціалізованих судів – «крок» до впровадження європейських стандартів чи «загроза» для приватної автономії особи?.....	143
Костицький В.В. Питання поділу влади в епоху судової влади.....	148

Костицький М.В., Кушакова-Костицька Н.В. Етичні імперативи реформування українського правосуддя.....	153
Кузьмишин В.М. Реформа судоустрою та органів суддівського врядування.....	156
Міць А.М. Практичні питання функціонування Етичної ради.....	160
Обіход Т.В. Судова реформа України як складник її майбутнього розвитку.....	164
Плахотнік О.В. Повноваження Вищої ради правосуддя щодо створення дисциплінарної комісії для Голови Служби судової охорони.....	169
Слінько Т.М. Доступ до правосуддя як передумова реалізації права на справедливий суд.....	174
Тертишник В.М. Доктринальні аспекти судової влади в правовій державі.....	180
Тюфтій П.В. Окремі статистичні та гендерні показники участі присяжного при розгляді судових справ місцевими загальними судами Чернівецької області.....	186
Хотинська-Нор О.З. Шляхи забезпечення сталого функціонування органів суддівського врядування.....	189
Щербатий Р.Р. Окремі питання процедури добору на посади суддів в Україні.....	193

СЕКЦІЯ 3. ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА СУДОВА АРГУМЕНТАЦІЯ

Bakun Vladymyr. Representative democracy and citizen participation: international experience.....	200
Vzova Laura. Raționamentul juridic și etica judiciară.....	204
Білецька Л. Моторне (транспортне) страхове бюро України : прецедентна регламентація деяких його правомочностей.....	208

Боднар С.Б. Проблемні питання встановлення критеріїв застосування цивільної конфіскації.....	212
Васильєв С.В. Місце концепції <i>lex mercatoria</i> у структурі конвергенції процесуального права.....	218
Ватаманюк А.В. Юридична визначеність як основний принцип конституційного діалогу.....	221
Веліков С.Г. Реалізація судового контролю у відносинах, що виникають у сфері містобудування.....	223
Гаврилюк Р.О. Правова природа справедливості у медіації.....	227
Гетманцев М.О. Право на справедливий суд як правова цінність суспільства.....	232
Гетманцев О.В. Сучасні виміри права особи на судовий захист у цивільному судочинстві.....	236
Гончарук Ю.Г. Розподіл повноважень та відповідальності голови суду та керівника апарату суду.....	241
Дутчак О.І. Еволюція підходів Верховного Суду до визначення юридичної відповідальності платників податків за порушення ними податкового законодавства.....	244
Ільченко І.П. Окремі проблеми правового регулювання утримання одного з подружжя.....	249
Каланча І.Г. Стратегії фіксації доказів, що мають електронну форму для застосування в кримінальному провадженні.....	253
Климкович І.Д. Роль електронних доказів у справах про адміністративні правопорушення.....	258
Колпаков В.К. Конституційність судового розсуду в адміністративному судочинстві.....	263
Коцюбко І.В. Особливості судового розгляду справ про стягнення в дохід держави активів підсанкційних осіб.....	270
Кричина А.В. Альтернативне врегулювання спору як дієвий спосіб запобігання маніпулюванню інтересами та правами дітей.....	276

Кур'ята В.В. Правові підстави участі адвоката у виконавчому провадженні.....	279
Летнянчин Л.І. Проблеми Розмежування Юрисдикції Конституційного Суду України та адміністративних судів в конституційній доктрині та судовій практиці.....	283
Литвинюк І.М. Критерії розмежування процесуальних форм розгляду справи в адміністративному судочинстві.....	290
Мазаракі Н.А. Рішення суду ЄС в аргументації правових позицій українських судів.....	294
Малярчук Л.С. Забезпечення реального виконання рішення: реалізація та кореляція заходів.....	299
Mishyna N.V. Principle of subsidiarity: two sides of one word.....	304
Melenko Oksana. The concept of “responsibility”: integration of psychological and legal approaches.....	306
Муза О.В. Особливості оскарження рішень, дій чи бездіяльності Президента України в адміністративному судочинстві.....	310
Музичко С.Г. Застосування принципу процесуальної економії при розгляді справ в суді першої інстанції.....	315
Орловський О.Я. Право на виплати за накопичувальною системою пенсійного страхування.....	318
Остафійчук Л.А. Проблеми доступу до правосуддя у справах про адміністративну відповідальність.....	323
Paužaitė-Kulvinskienė Jurgita. Judgement-drafting or how can we achieve better judicial reasoning?.....	327
Пацурківський П.С. Сміслові матриці застосування Верховним Судом принципу верховенства права.....	330
Рарицька В.Б. Публічний доступ до реєстру бенефіціарних власників: суд справедливості у пошуку балансу між прозорістю та правом на приватність.....	335

Самбор М.А. Сутнісне значення процесуальних норм для правильного вирішення спорів.....	340
Снідевич О.С. Відсутність інформації про рахунки стягувача як перешкода у добровільному виконанні рішення суду боржником.....	345
Цувіна Т.А. Конвенція ООН “Про міжнародні угоди за результатами медіації”: виклики та перспективи для ЄС та України.....	349
Чебан В.М. Розгляд справ щодо сексуального насильства, пов’язаного зі збройним конфліктом.....	354
Шестопал К.Є. Судовий прецедент, як першооснова забезпечення Верховним Судом єдності судової практики.....	361
Шиман Є.О. Щодо системи принципів виконавчого провадження.....	365
Юрійчук І.В. Особливості застосування медіації як однієї з форм відновного правосуддя.....	369
Юрчишин В.М. Про організацію досудового розслідування та призначення процесуального керівника у кримінальному провадженні.....	373
Ющик О.І. Присяжний як потерпілий в кримінальних правопорушеннях проти правосуддя.....	378

СЕКЦІЯ 4. СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ, СВОБОД ТА ІНТЕРЕСІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Бондарєва М.В., Васирина Н.В. Проблемні аспекти фраздаторності правочину в судовій практиці.....	383
Капліна О.В. Військові суди у вимірі сучасних викликів реформування судової системи України.....	388
Пєвцова О.П. Судовий захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, юридичних осіб в умовах правового режиму воєнного стану.....	393
Розвадовський В.І., Богович А.З. Судовий захист конституційних прав та свобод дітей в умовах російсько-української війни.....	397

Синицин П.М. Особливості встановлення юридичних фактів, що мали місце на тимчасово окупованій території.....	402
Смокович М.І. Захист прав, свобод та інтересів особи в адміністративному судочинстві в умовах правового режиму воєнного стану.....	407
Суходольська А.А., Стрижеус Д.А. Питання судового захисту прав і свобод.....	414
Татулич І.Ю. Думка дитини у спорах про визначення місця проживання дітей під час воєнного стану.....	418
Явор О.А. Гарантії захисту житлових прав військовослужбовців в умовах воєнного стану.....	427

СЕКЦІЯ 5. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ СУДОВОЇ ВЛАДИ: ІДЕЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

Гольдберг Н.О. Європейські стандарти здійснення дистанційного судового розгляду кримінальних проваджень.....	435
Загурський О.Б. Чесність та непідкупність в контексті міжнародних стандартів етичної поведінки суддів.....	440
Перелигіна Р.В., Зонтова Д.С. Особливості міжнародно-правового регулювання кримінальної відповідальності за втручання в діяльність судових органів.....	444
Поляков Р.Б. Проблематика сучасної французької моделі регулювання транскордонної неспроможності.....	449
Собчук А.Ю. Зарубіжний досвід регламентації кримінальної відповідальності за порушення права на захист.....	454
Фідря Ю.О. Європейські стандарти поведінки судді у соціальних мережах.....	460
Черненко І.В. Щодо недоліків врегулювання інституту судового контролю за виконанням судового рішення у проєкті Закону України “Про внесення змін	

деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень про судовий контроль”.....	465
Шевчук В.А. Поняття міжнародних стандартів вирішення виборчих спорів.....	470
Юрчишин П.В. Контроль за вчиненням злочину – наглядова функція прокурора.....	475

СЕКЦІЯ 6. НОВІ ВИКЛИКИ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ ТА ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Бакаянова Н.М. Дотримання принципу незалежності при наданні адвокатами безоплатної первинної правової допомоги.....	479
Безега Т.М. Роль публічного адміністрування в системі самоврядування інституту адвокатури України.....	485
Бондар І.В. Щодо питання дотримання етики адвокатом-оратором.....	489
Вільчик Т.Б. Незалежність органів адвокатського самоврядування vs незалежність адвокатів.....	494
Гансецька В.В. Перспективи запровадження фідуціарної діяльності адвоката в Україні.....	499
Клименко Г.О. Вимоги щодо несумісності з діяльністю адвоката: виклики минулого та сьогодення.....	503
Кравченко М.О. Діджиталізація адвокатури: можливі проблеми.....	508
Крижевська О.О. Актуальні питання підвищення кваліфікації адвокатів в Україні.....	510
Крижановська О.В., Кубаєнко А.В. Ювенальна медіація та інститут прокуратури: шлях до ефективного захисту прав неповнолітні.....	514
Нестерчук Л.П. Адвокатура в європейському механізмі забезпечення верховенства права.....	519
Новік В.М. Щодо права адвоката на отримання гонорару успіху.....	522

Стефанчук М.М. Спеціалізована антикорупційна прокуратура: пошук автономності.....	527
Храпенко О.О. Важливість самопрезентації у діяльності адвоката.....	533

ПЕРШІ КРОКИ У НАУЦІ

Андреев Т.П. Правосуддя та український фонд (Ukraine facility): що має зробити Україна?.....	536
Басай А.О. Конфіденційність спілкування адвоката з клієнтом через призму рішень Європейського суду з прав людини.....	540
Бондар А.А. Обов'язок перевірки виконавцем місця перебування (проживання) боржника при відкритті виконавчого провадження: проблеми теорії та практики.....	543
Васильчук А.С. Європейський суд з прав людини: актуальні проблеми...548	
Власюк Є.П. Проблеми судового захисту у цивільному процесі прав, свобод та інтересів фізичних та юридичних осіб в умовах правового режиму воєнного стану.....	553
Волошин Д.С. Процесуальне правонаступництво в адміністративному судочинстві: огляд судової практики.....	558
Галак А.В. Міжнародно-правові стандарти судового захисту у цивільному судочинстві.....	561
Гнатюк В.Ю. Проблема передачі справ ліквідованого ОАСК.....	566
Денисюк Р.О. До питання організації спеціалізованої прокуратури в сфері оборони.....	570
Довга В.О. Особливості захисту прав спадкоємців в умовах правового режиму воєнного стану.....	575
Dogolici Irina. Rolul avocatului general al Curții de justiție a Uniunii Europene.....	580
Дробко М.О. Особливості медіації як ефективного способу врегулювання спорів.....	583

Слсуков К., Чала А. Вибори під час воєнного стану: обмеження прав або неможливість проведення.....	587
Карнаухова А.О. Принципи міжнародної кримінальної відповідальності фізичних осіб.....	590
Кіріл О.О. Порівняльно - правовий аспект спеціалізація адвокатури.....	594
Конченко Н.М. Недоліки дисциплінарної відповідальність адвоката в Україні.....	596
Лупійчук Д.В. Рішення Суду Європейського Союзу: перспективи застосування.....	600
Lupu Arina. Privilegii ale unui avocat-client.....	606
Марченко А.Р. Принцип індивідуалізації юридичної відповідальності в адміністративному процесі.....	608
Мельничук Н.О. Розумність строків у цивільному судочинстві у період дії воєнного стану.....	611
Оксентій В.Л. Принцип юридичної визначеності в адміністративному процесі.....	616
Онофрейчук О.С. Верховний суд касації та юстиції Румунії: особливості організації діяльності.....	619
Орловський А.О. Принципи правової визначеності та легітимні очікування у практиці Суду Європейського Союзу.....	624
Павлюк А.Ю. Правові основи набуття статусу помічника адвоката.....	627
Парайко М.І. Міжнародний досвід участі адвоката у вирішенні виборчих спорів.....	631
Пацурківський П.П. Принцип дружнього ставлення до міжнародного права в діяльності Верховного Суду.....	634
Русанцов Г.С. Адвокатська монополія в Україні: status quo.....	639
Савка О.Т. Принцип правової визначеності як присутній складник принципу верховенства права.....	644
Скрипуч О.І. Щодо питань реформування Конституційного Суду України.....	649

Ступак Д.Ю. Доцільність застосування інституту «amicus curiae» у кримінальному процесі.....	654
Чорній О.В. Реформа служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя: виклики сьогодення.....	659
Шевчук О.В. Інститут омбудсмана в Україні під час збройного конфлікту: особливості функціонування.....	663

ПРАВО НА ВИПЛАТИ ЗА НАКОПИЧУВАЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ

Орловський Олег Ярославович

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри приватного права
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(м. Чернівці, Україна)*

Ключовою метою системи накопичувального пенсійного страхування є залучення пенсійних внесків осіб, акумулювання пенсійного капіталу. Внаслідок цього одержується інвестиційний прибуток, а при настанні пенсійного віку та інших соціально-значимих обставинах учасники отримують додаткові пенсійні виплати. У підсумку накопичувальна система дозволяє зняти фінансове навантаження із державних пенсійних фондів, залучити досить значні фінансові ресурси в економіку країни, а громадяни, в свою чергу, мають можливість забезпечити собі додаткове джерело прибутку у старості [1, с.87]. Питання запровадження накопичувального пенсійного страхування неодноразово ставало предметом наукових обговорень, більше того, практично кожного року декларується її законодавче запровадження. Не викликає сумніву доцільність та своєчасність такого кроку, адже передумови введення другого рівня пенсійної системи України продиктовані цілком об'єктивними факторами. В Україні вже дев'ятий місяць триває повномасштабна війна, яка завдає руйнівних наслідків як нашій економіці в цілому, так і тисне на платоспроможність усіх громадян. За оцінками Міністерства економіки та Національного банку, цього року ВВП держави скоротиться на близько 33 відсотки, а інфляція наблизиться до позначки в 30 відсотків [2]. Як підкреслює Олександра Бетлій «будь-які кроки в межах пенсійної реформи потребують розрахунків на роки. Для цього обов'язково потрібне розуміння демографічної ситуації в країні. Сьогодні Україна стикнулася з величезними викликами, які серед іншого включають значний відтік населення за кордон. Це змінить

демографічний портрет України, але поки що рано оцінювати, у який спосіб" [2]. Експерти ООН прогнозують зменшення чисельності населення України до 2050 р. на 28%, водночас частка осіб віком 60 років і старше зростає до 32%. Натомість співвідношення між чисельністю населення пенсійного і працездатного віку зростає майже вдвічі. При цьому демографічні зміни в Україні загалом відповідають глобальним тенденціям, але відбуватимуться більш швидкими темпами порівняно з рештою країн світу [3]. Таким чином, трансформація соціальної політики держави, зокрема системи пенсійного страхування набули стратегічно важливого значення.

Законопроект «Про накопичувальне пенсійне забезпечення» визначено головною метою такого рівня – «трансформація системи пенсійного забезпечення громадян України шляхом створення додаткової опори - обов'язкової накопичувальної системи, яка дозволить здійснювати громадянам додаткові індивідуальні пенсійні накопичення на старість» [4]. Запропонована комбінована модель функціонування системи накопичувального пенсійного забезпечення, яка передбачає акумулювання внесків в уповноваженому пенсійному фонді, створеному державою, на період до 31.12.2025 року, після чого учасник системи може обрати для себе будь-який авторизований недержавний пенсійний фонд, куди будуть сплачуватись внески на його користь та формуватись пенсійні накопичення [4].

Одним з найбільш важливих та невирішених питань залишається визначення вікового цензу для обов'язкової участі у накопичувальній системі. Дискусійною виглядає пропозиція щодо запровадження обов'язкової участі в системі накопичувального пенсійного забезпечення всіх вікових категорій працюючих осіб (ст. 4 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування») до досягнення ними 55 річного віку, особливо, що стосується осіб, яким до досягнення пенсійного віку залишилося менше 10 років. Норма ч. 2 ст. 1 Закону України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» визначає, що «учасниками накопичувальної системи загальнообов'язкового державного

пенсійного страхування є особи, які підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», яким на дату запровадження перерахування страхових внесків до Накопичувального пенсійного фонду виповнилося не більш як 35 років та які сплачують внески/за яких сплачуються внески до накопичувальної системи пенсійного страхування» [5]. Вважаємо такий підхід виправданим, адже головною метою для учасника другого рівня повинен стати обсяг накопиченого пенсійного капіталу, що, в свою чергу, стане можливим за умови досить тривалого періоду сплати пенсійних внесків.

Фахівці Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку зауважують, що гідні пенсійні виплати з накопичувальної системи можливі за умов: мінімізація адміністративних, політичних та інвестиційних ризиків сплата достатніх розмірів внесків низький розмір адміністративних видатків ефективний інвестиційний дохід [6]. Тому визначальною передумовою її ефективності та результативності є стабільність макроекономічної ситуації в державі. У підсумку громадянин за оцінками фахівців отримає «зручну і зрозумілу систему, створену в інтересах громадян, а не посередників; «єдине вікно» надання послуг громадянам (Пенсійний фонд України); унеможливлення корупційних ризиків з боку роботодавців - компанію для управління пенсійними заощадженнями обиратиме робітник; збільшення коефіцієнту заміщення з нинішніх 33% (солідарна система) до 53% (солідарна система 20% + накопичувальна система 33%) [6].

Вважаємо за перепону на шляху реального запровадження накопичувальної системи положення статті 1 Закону України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» від 8 липня 2011 року, за яким «перерахування страхових внесків до Накопичувального пенсійного фонду запроваджується починаючи з року, в якому буде забезпечено бездефіцитність бюджету Пенсійного фонду України» [5]. Враховуючи тенденцію постійного зростання показника дефіциту бюджету Пенсійного фонду в сучасних умовах

та запозичення коштів на виплату пенсій у солідарній системі за рахунок субвенцій з Державного бюджету, така законодавча норма відкладає питання втілення системи пенсійних накопичень на невизначений час. Підтримуємо позицію Н.М. Хуторян про те, що «введення накопичувальної системи пенсійного страхування не слід пов'язувати з бездефіцитністю бюджету Пенсійного фонду, який на наданий час забезпечує солідарну систему пенсійного страхування» [7, с.432].

Ключовим ризиком запровадження накопичувальної системи пенсійного страхування є відсутність надійних механізмів інвестування. Традиційно головним і дієвим інструментом для таких інвестицій у світовій практиці вважаються фондові біржі. Однак в умовах воєнного стану в Україні вкрай важко сподіватись на різноманітність та ефективність цього напряму інвестування.

Основними засадами створення системи пенсійних накопичень повинні стати мінімізація адміністративних витрат учасників системи за рахунок досягнення ефекту «економії від масштабу» мінімізація витрат держави на нагляд забезпечення контролю зі сторони держави за сплатою внесків забезпечення прозорості і зрозумілості системи для учасників зменшення ризиків втрати пенсійних активів забезпечення конкуренції в сфері управління активами [6]. Умовами реалізації права на збереження пенсійних виплат у накопичувальній системі слід визнати нормативне закріплення прямих державних гарантій на розмір внесків та запровадження механізму страхування внесків. Оподаткування пенсійних заощаджень доцільно запроваджувати лише після стабілізації економіки і досягнення певного рівня коефіцієнту заміщення. Враховуючи сприятливий режим оподаткування необхідно обмежити суму неоподатковуваних внесків і неоподатковуваних

пенсійних виплат (наприклад, розміром мінімальної зарплати) [6].

Таким чином, втілення накопичувальної системи дасть змогу збільшити накопичення для фінансування економічного розвитку, підвищить ефективності адміністративного управління системою пенсійного забезпечення, створиться

можливість для інвестування значного обсягу фінансових ресурсів у вітчизняну економіку.

Список використаних джерел:

1. Орловський О.Я. Становлення та розвиток в Україні накопичувальної системи пенсійного страхування: теоретико-правовий аналіз. Науковий вісник Чернівецького університету Збірник наук. праць. Вип. 660 : Правознавство. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2013. С. 87 - 92.
2. Пенсійні новації: які виплати чекати українцям у 2023 році та чи відбудеться пенсійна реформа. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/pensiyni-novacijj-yaki-viplati-chekati-ukrajincyam-u-2023-roci-ta-chi-vidbudetsya-pensiyna-reforma-12043038.html>
3. World Population Prospects 2017. United Nations Population Division. URL: esa.un.org/unpd/wpp/Download/Standard/Population/
5. Проект закону «Про накопичувальне пенсійне забезпечення» №9212 від 17.04.2023. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/41768>
5. Закон України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» від 8 липня 2011 року/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3668-17#Text>
6. Концепція розбудови другого рівня пенсійної системи. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/ua/documents/kontseptsya-rozbudovi-drugogo-rvnya-pensyno-sistemi/>
7. Хуторян Н.М. Правові проблеми впровадження накопичувальної пенсійної системи в Україні // Перші юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є.В. Васьковського : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 15-16 квітня 2011 року. Одеса : Астопрінт, 2011. С.543-546.